

Styrets beretning

1. halvår 2015

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 1.080 millioner kroner (1.165 millioner)
- Resultat 871 millioner kroner (963 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 13,7 prosent (16,8 prosent)
- Vekst i utlån 8,4 prosent (5,1 prosent) og innskudd 11,4 prosent (8,5 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 56 millioner kroner (32 millioner), 0,09 prosent (0,06 prosent) av brutto utlån
- Ren kjernekapitaldekning 12,7 prosent (11,4 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 4,31 kroner (4,77 kroner)

2. kvartal 2015

- Resultat før skatt 513 millioner kroner (568 millioner)
- Resultat 430 millioner kroner (464 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 13,4 prosent (16,0 prosent)
- Tap på utlån 35 millioner kroner (15 millioner), 0,11 prosent (0,05 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 2,13 kroner (2,29 kroner)

Godt resultat 1. halvår 2015

Hovedtrekk:

- Resultat før tap fra kjernevirksomheten forbedret med 5 prosent
- Resultatnedgang i konsernet på 93 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Dette tilskrives svært høye kursgevinster ved salg av aksjer i Nets i første halvår i fjor
- Lave tap på utlån
- Lav kostnadsvekst og i tråd med plan
- Ren kjernekapital 12,7 prosent
- God utlåns- og innskuddsvekst

Fra andre kvartal 2015 er SpareBank 1 Markets konsolidert inn som datterselskap av SpareBank 1 SMN, noe som øker brutto inntekter og kostnader i konsernet.

SpareBank 1 SMN oppnådde i første halvår 2015 et resultat før skatt på 1.080 millioner kroner (1.165 millioner). Overskuddet ble 871 millioner kroner (963 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 13,7 prosent (16,8 prosent).

Resultatet i andre kvartal ble godt med 430 millioner kroner (464 millioner). Avkastning på egenkapitalen i kvartalet ble 13,4 prosent (16,0 prosent).

Konsernet økte driftsinntektene i første halvår 2015 med 101 millioner til 1.724 millioner kroner (1.623 millioner), i all hovedsak som følge av økte utlån, bedre innskuddsmarginer samt SpareBank 1 Markets.

Avkastning på finansielle investeringer ble 362 millioner kroner (459 millioner), hvor inntekter fra eierinteresser utgjorde 248 millioner (214 millioner). Salget av aksjer i Nets første halvår i fjor utgjorde 156 millioner kroner.

Konsernets driftskostnader ble 950 millioner kroner i første halvår 2015 (884 millioner). Av økningen på 66 millioner kroner utgjør effekten av konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap 46 millioner kroner.

Tap på utlån var i første halvår 56 millioner kroner (32 millioner) tilsvarende 0,09 prosent (0,06 prosent) av totale utlån.

Utlån- og innskudd økte siste 12-måneder med henholdsvis 8,4 prosent (5,1 prosent) og 11,4 prosent (8,5 prosent). Utlånsvekst i første halvår var 3,4 prosent (2,3 prosent) og innskuddsvekst i første halvår var 9,1 prosent (5,9 prosent).

Ren kjernekapital var per andre kvartal 2015 12,7 prosent (11,4 prosent). Ren kjernekapitaldekning er styrket med 0,4 prosentpoeng siden utgangen av første kvartal. Et meget godt perioderesultat har styrket ren kjernekapital med 314 millioner kroner samtidig som beregningsgrunnlaget har hatt marginal vekst i perioden.

SpareBank 1 SMN planlegger for en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent innen 30. juni 2016. Kapitalplanen er nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet. Fra første kvartal 2015 ble boliglånsvektene økt for norske IRB-banker, noe som isolert sett svekket kapitaldekningen. SpareBank 1 SMN implementerte i første kvartal avansert IRB-metode for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kredittrisiko for bedriftsmarkedet. Nettoeffekten av økte boliglånsvekter og implementering av avansert IRB økte ren kjernekapitaldekning med 0,8 prosentpoeng.

I første halvår ble resultatet per egenkapitalbevis 4,31 kroner. Bokført verdi per egenkapitalbevis var per 30. juni 2015 64,18 kroner.

Kursen på bankens egenkapitalbevis var ved halvårsskiftet 65,50 kroner (58,50 kroner per årsskiftet). Det er i andre kvartal utbetalt kontantutbytte for 2014 på 2,25 kroner per egenkapitalbevis.

Økte netto renteinntekter

Rentenettoen er styrket sammenlignet med første halvår 2014, og ble 934 millioner kroner (843 millioner). Endringen sammenlignet med første halvår i 2014 tilskrives:

- Økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder
- Økte marginer på innskudd
- Reduserte utlånsmarginer

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjoner for lån solgt til Bolig- og Næringskreditt utgjorde i første halvår 2015 samlet 175 millioner kroner (233 millioner).

Det er i løpet av 2014 og i første kvartal 2015 gjennomført tre generelle rentenedsettelsler på utlån til privatkunder for å tilpasse boliglånsrenten til et fallende rentenivå. Gjennom 2014 og 2015 er

innskuddsrentene til privat- og næringslivskunder redusert som følge av fallende kostnader på pengemarkedsfinansiering. Det er varslet ytterligere en rentenedsettelse på boliglån, samt på innskudd fra både privat- og bedriftsmarkedet.

Økte provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter ble 790 millioner kroner (780 millioner) i første halvår 2015.

Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt er redusert med 58 millioner kroner på grunn av lavere utlånsvolum og marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt. Det er positiv utvikling på øvrige provisjonsinntekter, særlig fra eiendomsmegling, regnskapstjenester og forsikring. Hovedårsaken til økningen på 13 millioner kroner i markedsinntekter skyldes effekten av konsolidering av SpareBank 1 Markets.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	30.6.15	30.6.14	Endring
Betalingstjenester	94	94	0
Kredittkort	27	25	2
Sparing	26	21	4
Forsikring	74	66	9
Garantiprovisjoner	31	29	2
Eiendomsmegling	179	156	23
Regnskapstjenester	110	101	9
Markets	23	10	13
Forvaltning	9	7	2
Husleieinntekter	22	21	1
Øvrige provisjoner	19	17	2
Provisjoner eks. Sb1 Bolig- og Næringskreditt	616	547	69
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	170	227	-57
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	5	5	-1
Sum provisjonsinntekter	790	780	10

Avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusive resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 114 millioner kroner (245 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Avkastning og utbytte på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 70 millioner kroner (214 millioner). Dette inkluderer gevinst ved transaksjonen knyttet til SpareBank 1 Markets på 34 millioner kroner
- Kursgevinst på obligasjoner og derivater 43 millioner kroner (tap 3 millioner)
- Det er fra andre kvartal 2015 endret referanserenten i verdsettelsesmodellen knyttet til beregning av virkelig verdi på fastrentelån, noe som representerer en engangseffekt i dette kvartalet på minus 64 millioner kroner.
- Inntekter på valuta og renteforretninger ble 64 millioner kroner (34 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	30.6.15	30.6.14	Endring
Kursgevinst/utbytte aksjer	70	214	-144
Obligasjoner og derivater	43	-3	46
Endret referanserente i verdsettelsesmodell fastrentelån	-64	-	-64
Valuta- og renteforretninger	64	34	30
Verdiendring finansielle eiendeler	114	245	-131
SpareBank 1 Gruppen	128	150	-23
SpareBank 1 Markets	-2	-18	16
SpareBank 1 Boligkreditt	50	12	38
SpareBank 1 Næringskreditt	15	20	-5
SpareBank 1 Kredittkort	10	-5	15
BN Bank	35	55	-20
Selskaper eiet av SpareBank 1 SMN Invest	13	-	13
Andre selskaper	-0	-1	1
Tilknyttede selskaper	248	214	35
Sum	362	459	-97

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i første halvår 2015 ble 653 millioner kroner (785 millioner). Vesentligste bidragsyter til resultatet er forsikringsvirksomheten. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første halvår 2015 ble 128 millioner kroner (150 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å sikre finansiering gjennom markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger de best sikrede boliglånene til selskapet og oppnår redusert finansieringskostnad. Per 30. juni 2015 har banken solgt 29 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (28 milliarder kroner), tilsvarende 38 prosent (39 prosent) av samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 17,7 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første halvår 2015 var 50 millioner kroner (12 millioner). Resultatet for 2015 inkluderer urealiserte gevinster på selskapets basisswapper i første kvartal. Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av totalt overførte boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt ved utgangen av 2014.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per første halvår 2015 er utlån på 1,4 milliarder kroner (1,2 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel i selskapet er 33,6 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet første halvår 2015 var 15 millioner kroner (20 millioner). Eierandelen reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank.

BN Bank

SpareBank1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank per 30. juni 2015. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank i første halvår ble 35 millioner kroner (55 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen på 5,8 prosent. BN Bank fikk godkjent bruk av Avansert IRB på foretaksporteføljen i andre kvartal 2014 og på privatmarkedsporteføljen fra andre kvartal 2015.

Styret i BN Bank har besluttet å rendyrke banken som en personmarkedsbank og avvikle bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til næringseiendom.

Bakgrunnen for beslutningen er et ønske om å videreutvikle personmarkedet ved å rendyrke BN Bank til en offensiv bank for kunder som foretrekker et selvbetjeningskonsept og gunstige renter over tid.

Bedriftsmarkedsaktivitetene i BN Bank har vært rettet mot finansiering av godt sikrede næringsseidomsengasjement, og bedriftsmarkedet har historisk vært et viktig område for BN Bank. Særnorske kapitaldekningsregler gjør imidlertid at egenkapitalavkastningen på dette lavrisikosegmentet blir relativt lav. Det er ingen utsikter til at det særnorske kapitaldekningsregelverket vil bli endret. Følgelig vil lønnsomheten forbli for lav som følge av at prisene settes av aktører med andre rammebetingelser.

Banken har de senere årene bygd opp en betydelig personmarkedsvirksomhet med tilfredsstillende lønnsomhet. Styret i BN Bank ser et stort utviklingspotensial i denne virksomheten, og vil kanalisere all kraft inn mot personmarkedet. Banken har ambisjoner om økt vekst og ytterligere økt lønnsomhet.

BN Bank vil fortsatt være en del av SpareBank 1 Alliansen. SpareBank 1 SMN vil videreføre sitt eierskap i BN Bank og vil bidra til at virksomhetsendringen gjennomføres på en måte som sikrer kreditorenes interesser.

Arbeidet med nedbygging av bedriftsmarkedsvirksomheten vil skje kontrollert over tid. For SpareBank 1 SMN vil dette isolert sett bidra til redusert konsolidert risikovektet balanse og dermed bedret kapitaldekning. Av SpareBank 1 SMN's risikovektede balanse på 90 mrd kroner er ca. 9 mrd kroner knyttet til bedriftsmarkedsengasjement i BN Bank, samt BN Bank's engasjement solgt til SpareBank 1 Næringskreditt. Dette utgjør for SpareBank 1 SMN ca. 1,3 prosentpoeng på ren kjernekapitaldekning når nedbyggingen er blitt gjennomført.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første halvår 2015 ble 52 millioner kroner. SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 18,4 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet første halvår var 10 millioner kroner og andel av porteføljen utgjør 742 millioner kroner. Selskapet var i ordinær drift fra første juli 2014.

Driftskostnader

Samlede kostnader ble 950 millioner kroner (884 millioner) i første halvår 2015. Konsernets kostnader har økt med 66 millioner kroner sammenlignet med første halvår 2014. Av økningen i konsernet er 46 millioner kroner knyttet til konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap fra andre kvartal 2015. Eksklusive effekten av SpareBank 1 Markets var kostnadsveksten i konsernet 20 millioner kroner tilsvarende 2,3 prosent.

Morbanken har redusert kostnadene med 5 millioner kroner siste 12 måneder. Med virkning fra andre kvartal har SpareBank 1 SMN overført sine kapitalmarkedsaktiviteter til SpareBank 1 Markets. Dette representerer et kostnadsbortfall for morbanken i andre kvartal på 10 millioner kroner, og hensyntatt dette har netto kostnadsvekst i morbanken vært 5 millioner kroner tilsvarende 0,8 prosent. Kostnadene i morbanken skal holdes på 2014-nivå i 2015 og 2016.

I morbanken er antall fast ansatte årsverk redusert med 48 til 673 i første halvår (i tillegg kommer reduksjon på 32 årsverk som følge av overføring av kapitalmarkedsaktivitet til SpareBank1 Markets).

Driftskostnader i forhold til GFK utgjorde 1,50 prosent (1,53 prosent). Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 46 prosent (42 prosent).

Lave tap og lavt mislighold

I første halvår 2015 utgjør tap på utlån 56 millioner kroner (32 millioner).

Netto tap på næringslivskunder i første halvår 2015 ble 50 millioner kroner (24 millioner). På privatkundeporteføljen er det i første halvår 2015 netto tapsført 6 millioner kroner (8 million).

Individuelle nedskrivninger på utlån utgjorde 168 millioner kroner (176 millioner) ved utgangen av første halvår 2015.

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjorde 655 millioner kroner (540 millioner), tilsvarende 0,53 prosent (0,47 prosent) av brutto utlån ved halvårsskiftet.

Mislighold over 90 dager var 287 millioner kroner (334 millioner). Av brutto utlån utgjør dette 0,23 prosent (0,29 prosent). Misligholdet på næringslivskundeporteføljen var 105 millioner kroner (121 millioner) og på privatmarkedsporteføljen 182 millioner (213 millioner). Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer var på 58 millioner kroner (86 millioner) tilsvarende en andel på 20 prosent (26 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 368 millioner kroner (206 millioner) fordelt på bedriftsmarked med 357 millioner (185 millioner) og privatmarked med 11 millioner (21 millioner). Økningen i tapsutsatte næringslivsengasjement er knyttet til samme enkeltengasjement som resulterte i økte tap. Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,30 prosent (0,18 prosent). Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var på 110 millioner kroner (90 millioner) eller 30 prosent (44 prosent).

En vedvarende lav oljepris vil over tid kunne gi oljeprisavhengige næringer gjeldsbetjeningsutfordringer. Imidlertid er den direkte og indirekte eksponeringen mot oljerelatert industri relativ lav og utlånsmassen mot olje og gass er konsentrert mot en nyere flåte offshore supply skip som etter bankens vurdering har akseptabel kontraktsdekning og lav belåningsgrad.

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene etter innvilgelse)
- hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel vesentlige skift i makroøkonomiske forhold)

Det er i første halvår 2015 ikke funnet grunnlag for å endre gruppevise tapsnedskrivninger i morbanken, mens det er gjennomført en økning i avsetning i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 1 million kroner. Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 296 millioner kroner (295 millioner).

Forvaltningskapital 131 milliarder kroner

Konsernets forvaltningskapital per første halvår 2015 var 130,9 milliarder kroner (118,8 milliarder) og har økt med 12,1 milliarder tilsvarende 10 prosent siste 12 måneder. Økningen skyldes utlånsvekst og effekt av at eiendeler i SpareBank 1 Markets fra andre kvartal er en del av konsernets balanse.

Per første halvår 2015 er det solgt boliglån for 29,0 milliarder kroner (28,1 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt samt næringslivslån for 1,4 milliarder til SpareBank 1 Næringskreditt (1,2 milliarder). Lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Reduksjon av utlån til bedrifter i 2. kvartal

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5 og note 10).

Totale utlån har økt med 9,7 milliarder kroner (5,6 milliarder) tilsvarende 8,4 prosent (5,1 prosent) siste 12 måneder og var ved halvårsskiftet 125 milliarder (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt). Veksten i første halvår isolert var 3,4 prosent (2,3 prosent).

Utlån til privatkunder økte med 6,0 milliarder kroner (5,4 milliarder) til 77,3 milliarder siste 12 måneder. Dette tilsvarer en vekst på 8,4 prosent (8,2 prosent). Veksten i første halvår var 4,3 prosent (4,0 prosent).

Vekst i utlån til næringslivskunder siste 12 måneder var 3,7 milliarder kroner (0,2 milliarder) tilsvarende 8,6 prosent (0,4 prosent). Samlede utlån til næringslivskunder utgjorde 47,2 milliarder kroner per første halvår 2015. Utlån til næringslivskunder økte i første halvår 2015 med 1,9 prosent (nedgang 0,5 prosent). I andre kvartal ble utlån til næringslivskunder redusert med 0,6 milliarder kroner. Dette er i tråd med bankens kapitalplan.

Utlån til privatkunder utgjorde 62 prosent (62 prosent) av ordinære utlån til kunder per første halvår 2015.

Totale innskudd fra kunder økte med 6,8 milliarder kroner (4,7 milliarder) siste 12 måneder til 66,2 milliarder per første halvår 2015. Dette tilsvarer en vekst på 11,4 prosent (8,5 prosent). Innskuddsveksten i første halvår 2015 var 9,1 prosent (5,9 prosent).

Innskudd fra privatkunder økte med 2,4 milliarder kroner (1,8 milliarder) til 28,6 milliarder tilsvarende 9,1 prosent (7,4 prosent), og innskudd fra næringslivskunder økte med 4,4 milliarder (2,3 milliarder) til 37,5 milliarder tilsvarende 13,3 prosent (7,5 prosent) siste 12 måneder. I første halvår utgjorde innskuddsveksten i Privatmarked og Næringsliv henholdsvis 8,1 prosent (9,8 prosent) og 9,8 prosent (3,1 prosent).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter utenfor bankens balanse var per første halvår 2015 på 7,5 milliarder kroner (5,8 milliarder), en økning på 31 prosent siste 12 måneder. Økningen er knyttet til verdiendring på underliggende verdipapirer og godt salg.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	30.6.15	30.6.14	Endring
Aksjefond	5.001	3.720	1.281
Spareforsikring	658	536	122
Aktiv forvaltning	1.886	1.518	368
Totalt	7.545	5.774	1.771

Forsikringsprodukter

Bankens forsikringsportefølje er økt med 4 prosent siste 12 måneder og samlet premievolum var 1.113 millioner kroner per 30. juni 2015 (1.113 millioner). Skadeforsikring er økt med 2 prosent, personforsikring med 11 prosent og tjenestepensjon med 2 prosent.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	30.6.15	30.6.14	Endring
Skadeforsikring	713	698	15
Personforsikring	258	232	26
Tjenestepensjon	187	183	4
Totalt	1.158	1.113	45

Privatmarkedssegmentet og Næringslivssegmentet, morbank

Resultat (mill. kr)	Privatmarked	Næringsliv
Netto renteinntekter	442	450
Renter av anvendt kapital	31	37
Sum renteinntekter	473	487
Netto provisjons- og andre inntekter	348	84
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	7
Sum inntekter	821	578
Sum driftskostnader	370	175
Resultat før tap	451	403
Tap på utlån, garantier m.v.	3	49
Resultat før skatt	448	354
Avkastning anvendt kapital	17,0 %	13,0 %

Privatmarked

Driftsinntektene har økt som følge av økte utlån og bedre innskuddsmarginer, samt økte provisjonsinntekter fra salg av forsikring. Samtidig har reduserte utlånsmarginer isolert sett redusert inntektene. Driftsinntektene i første halvår ble 821 millioner kroner hvor netto renteinntekter utgjorde 473 millioner kroner og provisjonsinntektene 348 millioner kroner. Egenkapitalavkastningen i privatmarkedssegmentet ble 17,0 prosent målt på en regulatorisk kapitalanvendelse omregnet til 13,5 prosent.

Utlånsmarginen i første halvår 2015 ble 2,17 prosent (2,46 prosent), mens innskuddsmarginen ble minus 0,25 prosent (minus 0,50 prosent) (målt mot 3 mnd. Nibor).

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 7,7 prosent og 5,7 prosent.

Det er lav risiko i utlån til privatkunder og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Tap og mislighold forventes å forbli på et lavt nivå. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært relativt høy i hele markedsområdet. Etterspørselen etter bolig er fortsatt høy og skyldes underliggende etterspørselsvekst basert på at det er produsert færre boliger enn behovet i flere år.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 578 millioner kroner i første halvår 2015. Netto renteinntekter ble 487 millioner kroner og provisjonsinntektene ble 91 millioner inklusive 7 millioner i inntekter på rente- og valutaforretninger. Driftsinntektene i næringslivssegmentet har økt i all hovedsak på grunn av høyere utlånsvolum og økte innskuddsmarginer.

Egenkapitalavkastningen for næringslivskunder ble 13,0 prosent i første halvår målt på en regulatorisk kapitalanvendelse omregnet til 13,5 prosent.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,71 prosent (2,97 prosent) og minus 0,37 prosent (minus 0,64 prosent) i første halvår.

Utlånene økte med 9,4 prosent og innskudd med 21,1 prosent siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første halvår 2015 ble 99 millioner kroner (115 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	30.6.15	30.6.14	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	29,2	25,5	3,6
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	43,4	31,6	11,9
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	20,3	19,1	1,3
Allegro Finans	1,3	-0,6	1,9
SpareBank 1 SMN Invest	25,9	38,8	-12,9
SpareBank 1 Markets (fra 2. kvartal 2015)	-10,1	-	-10,1
Andre selskaper	1,5	0,2	1,2
Sum	111,5	114,6	-3,0

Resultatene er selskapenes totalresultat. Bankens eierandel i EiendomsMegler 1 Midt-Norge er 86,7 prosent, i SpareBank 1 Finans Midt-Norge 72,1 prosent, i Allegro 90,1 prosent og i SpareBank 1 Markets 73,4 prosent. Eierandelen i de øvrige selskapene er 100 prosent.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en markedsandel på 40 prosent, og i Trondheim ca. 50 prosent. Selskapets resultat på 29,2 millioner kroner (25,5 millioner) i første halvår er meget bra og 3,6 millioner kroner bedre enn første halvår i 2014. Resultatet i andre kvartal ble som forventet betydelig bedre enn i første kvartal. Antall solgte boligenheter var 3.615 i første halvår 2015 mot 3.210 første halvår 2014.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 43,4 millioner kroner i første halvår (31,6 millioner) og har positiv resultatutvikling som følge av økte inntekter både fra billån og leasing. Selskapet forvaltet ved kvartalsskiftet leasing- og billånsavtaler for til sammen 3,9 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 2,0 milliarder kroner og billån 1,9 milliarder kroner. SpareBank 1 bankene i Møre og Romsdal hadde en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 9,1 prosent. De øvrige Samsparbankene gikk i juni 2015 inn på eiersiden. Etter dette har Samspar-bankene en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent. Dette innebærer en betydelig økning i selskapets distribusjonskraft.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde et overskudd før skatt på 20,3 millioner kroner (19,1 millioner) i første halvår.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har en vekststrategi tuftet på oppkjøp av mindre regnskapskontorer. Dette representerer en konsolidering av en fragmentert regnskapsbransje.

Allegro Kapitalforvaltning er et aktivt forvaltningsselskap som forvalter porteføljer for kunder primært i SpareBank 1 SMN og SamSpar-bankene. Bankene er selskapets distribusjonskanal. Resultatet i selskapet ble i første halvår 2015 1,3 millioner kroner (minus 0,6 millioner). Selskapet forvalter en portefølje på 5,0 milliarder kroner inklusive forvaltning av bankens pensjonskasse på 0,8 milliarder kroner.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et overskudd i første halvår 2015 på 25,9 millioner kroner (38,8 millioner). Resultatet i selskapet er konsekvens av verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning, og representerer 13,0 millioner kroner av resultatet. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapene Grilstad Marina og Hommelvik Sjøside og resultatandelen herfra var 12,9 millioner kroner i første halvår 2015.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med virkning fra første april 2015 og er konsolidert inn i konsernregnskapet på linje med øvrige datterselskaper fra samme dato. SpareBank 1 SMN sine kapitalmarkedsaktiviteter i morbanken ble overført til SpareBank 1 Markets som en del av transaksjonen. SpareBank 1 SMN sin eierandel er 73,4 prosent.

Selskapets resultat i andre kvartal ble et underskudd på 10,1 millioner kroner.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 19 milliarder kroner og er finansiert i 23 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (87 prosent) ved halvårsskiftet.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable). Banken ble i mai 2015 oppgradert av Moody's i likhet med flere andre norske banker.

Soliditet

Ved utgangen av andre kvartal 2015 er minimumskravet til ren kjernekapital på 11,0 prosent, hvorav samlede bufferkrav utgjør 6,5 prosent. Bufferkravene inkluderer en motsyklisk buffer på 1,0 prosent.

Ren kjernekapitaldekning per 30. juni 2015 ble 12,7 prosent (11,4 prosent). Dette er en økning på 0,4 prosentpoeng fra første kvartal. Økningen skyldes primært gode resultater samt svært moderat vekst i samlet beregningsgrunnlag. Kapitalbehov i næringslivsporteføljen er redusert som følge av reduserte utlån i kvartalet og lavere risiko i porteføljen. Dette har medført at kapitalkravet knyttet til overgangsregler har økt i andre kvartal.

SpareBank 1 SMN fikk i første kvartal 2015 tillatelse til bruk av avansert IRB-metode for beregning av regulatorisk kapitalkrav for kredittrisiko for bedriftsmarkedet. Dermed er et viktig premiss i konsernets kapitalplan på plass.

Det regulatoriske kapitalkravet er med dette bedre tilpasset den faktiske kredittrisikoen banken har i sin samlede utlånsportefølje. Risikovekten for bankens foretakportefølje er ved utgangen av andre kvartal på 61 prosent. Med virkning fra første kvartal 2015 ble risikovektene for boliglån økt som følge av Finanstilsynets innstramminger, og risikovekt på boliglån på konsolidert nivå økte til om lag 23 prosent. Reduserte risikovekter på næringsliv har generert et kapitalkrav knyttet til overgangsreglene.

Finansdepartementet har i tråd med råd fra Norges Bank og Finanstilsynet besluttet at kravet til motsyklisk buffer skal økes til 1,5 prosent fra 30. juni 2016. Det er i vurderingene lagt størst vekt på gjeldsbelastningen i husholdningene og at mer kapital vil gjøre bankene mer robuste mot fremtidige utlånstap.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapital situasjonen og fremtidige kapitalkrav. Styret legger vekt på at konsernet skal være tilstrekkelig kapitalisert til å oppfylle alle regulatoriske krav, samt

markedets forventninger. I praksis betyr det at bankens mål for ren kjernekapitaldekning er uendret, selv om SpareBank 1 SMN ikke ble definert som SIFI. Styret planlegger for en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent per 30. juni 2016 inklusiv motsyklisk buffer på 1,5 prosent. Målet er videre å øke ren kjernekapitaldekning til 14,0 prosent ved utgangen av 2016.

Følgende tiltak er de vesentligste i konsernets kapitalplan:

- Fortsatt god bankdrift gjennom effektivisering og prioritering av lønnsomme segmenter
- Utbyttepolitikken praktiseres med effektiv utdeling på 25 til 35 prosent av konsernresultatet
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, med prioritering av utlån til husholdninger

Styret i BN Bank har besluttet å avvikle porteføljen av utlån til næringseiendom. SpareBank 1 SMN sin andel av denne porteføljen representerer ca. 9 milliarder i risikovektet balanse. Nedbyggingen av denne porteføljen vil gå over noen år. Effekt ved full gjennomføring på ren kjernekapitaldekning er beregnet til ca. 1,3 prosentpoeng og representerer dermed et betydelig bidrag til at konsernet skal nå sine kapitalmål. Dette vil medføre at konsernet kan normalisere sin utbyttepolitikk tidligere enn ellers.

SpareBank 1 SMN har per i dag ingen planer om emisjon av egenkapital, og styret legger til grunn at øvrige tiltak er tilstrekkelige for å nå målet for ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent innen 30. juni 2016.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 30. juni 2015 var 64,18 kroner (58,32 kroner), og resultatet per egenkapitalbevis ble 4,31 kroner (4,77 kroner).

Per 30. juni 2015 var kursen 65,50 kroner (54,25 kroner), og det er i 2015 utbetalt et utbytte for 2014 på 2,25 kroner per bevis (1,75 kroner).

Pris/Inntjening ble 7,60 (5,68) og Pris/Bok 1,02 (0,93) per 30. juni 2015.

Risikoforhold

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er tilfredsstillende, og taps- og misligholdsnivået er lavt, og det foreligger ingen konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken legger til grunn fallende vekstrate i BNP som følge av reduserte oljeinvesteringer. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring, og vil delvis motvirke noe av disse effektene. Banken legger også til grunn en moderat vekst i utlån til midtnorsk næringsliv fremover som følge av lavt investeringsnivå.

Banken forventer en viss økning i arbeidsledigheten, men legger til grunn at arbeidsledigheten fortsatt vil være relativt lav. Kombinert med en fortsatt reallønnsvekst, og et lavt rentenivå anser banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje fortsatt vil være lav.

Kredittetterspørselen fra norske husholdninger er fortsatt høyere enn lønnsveksten og vil i stor grad påvirkes av utviklingen i boligprisene. Dersom boligprisene stagnerer, eller faller, vil det være en risiko for at husholdningenes sparerate øker, og at dette vil gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter fremover

Styret er godt tilfreds med resultatet også for andre kvartal 2015. Inntektsvekst i kjernevirksomheten og moderat kostnadsvekst samt lavt mislighold og lave tap på utlån preger bankens halvårsregnskap.

Vekst i utlån til næringslivet har i andre kvartal kommet ned på det nivå som bankens kapitalplan forutsetter, og det vil bli en stram styring av utlånsveksten fremover. Målet om ren kjernekapital i første halvår 2016 på 13,5 prosent vil bli oppnådd med tilbakeholdt overskudd og moderat vekst. Det er videre målsatt at ren kjernekapital skal være 14,0 prosent ved utgangen av 2016. Endringen av utlånsporteføljen i BN Bank vil bidra positivt til kapitalplanen og styrke bankens vekst- og utbyttekapasitet. Dette vil også medføre at konsentrasjonsrisiko mot næringseiendomsegmentet reduseres.

Styret har fortsatt høy oppmerksomhet mot risiko i bankens utlånseksponering. Spesielt oljerelatert sektor er gjenstand for løpende rapportering til styret. SpareBank 1 SMN har lav direkte eksponering mot oljerelatert virksomhet utover offshorefartøyer. Mislighold i SpareBank 1 SMN er på et meget lavt nivå, og styret har heller ikke funnet grunnlag for å øke gruppevis nedskrivninger i morbanken.

For å styrke bankens konkurransekraft gjennomføres store endringsprosjekter innenfor distribusjon og arbeidsprosesser. Dette vil effektivisere bankdriften og øke kvaliteten på bankens kundeopplevelser. Styret forventer at 2015 blir et godt år for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 12. august 2015
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Venche Johnsen
Ansattererepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef